INSPIRATIEDOCUMENT

Amsterdam Economic Board

metropool regioamsterdam

Transitieversneller voor de Metropool Amsterdam

Samen investeren in de metropool van morgen

datum
24 juni 2022

Inhoud

Voorwoord door Emiel Reiding en Nina Tellegen 3

#1 Toekomstbeeld Metropool Amsterdam 5

#2 Urgentie om nu te investeren 7

#3 De noodzaak van een investeringsagenda 8

#4 Investeringsthema's duurzame en digitale transitie 10

#5 Samenhang met regionale en ruimtelijke investeringen 13

Verantwoording 15

Voorwoord

Inspiratie voor sterkere samenwerking

Voor je ligt een inspiratiedocument: een document waarmee we richting geven aan de investeringsagenda van de Metropool Amsterdam. In de afgelopen maanden bespraken de Amsterdam Economic Board en de Metropoolregio Amsterdam met veel partijen welke investeringen nodig zijn om de belangrijkste transities in de Metropool Amsterdam te versnellen. Die gesprekken lieten zien dat er voor de duurzame financiering van transitieversnellende projecten sterkere samenwerking nodig én mogelijk is. De in dit document voorgestelde investeringsthema's bouwen voort op de kracht van onze regio en zijn in lijn met de financiële mogelijkheden en doelen vanuit Den Haag en Brussel.

Om te bepalen waarin we moeten investeren, kijken we naar de metropool van morgen. Dan zien we dat investeren om meer gaat dan alleen om tastbare investeringen in bijvoorbeeld woningen, leefbaarheid, groen, metroverbindingen, fietspaden en energieopwekking en -infrastructuur, waarover regionale overheden en de rijksoverheid al afspraken maken. We moeten ook investeren in onderzoek en innovatie gericht op economische vernieuwing en maatschappelijke vraagstukken.

Dit is de eerste keer dat de Amsterdam Economic Board en de Metropoolregio Amsterdam een investeringsagenda voor innovatie opstellen. Het is een startpunt voor betere en intensievere gesprekken over het versnellen van de transities in de Metropool Amsterdam, hun randvoorwaarden en schuurpunten. Het is geen compleet of bestuurlijk vastgesteld stuk, maar een dynamisch document dat we met enige regelmaat zullen actualiseren. Immers, de wereld is continu in verandering, waardoor ook inhoud, focus en urgentie kunnen verschuiven. Het document sluit aan bij het Koersdocument 2022-2026 van de Amsterdam Economic Board en bij de MRA Agenda 2020-2024 van de regionale overheden.

Dit document toont de investeringsbehoefte voor transitieversnelling waar we samen met jou aan willen werken. Waar we geld, tijd en energie in gaan stoppen, omdat dit de zaken zijn die ons verder gaan helpen. Met het document willen we je inspireren de investeringsthema's verder uit te diepen, ze aan

te scherpen en te vertalen naar actie. We moedigen overheden, maar ook bedrijven en kennisinstellingen aan initiatief te nemen, bestaande coalities en ecosystemen te versterken en om gezamenlijk koers te bepalen en financiële kansen te benutten.

Dit inspiratiedocument is het startpunt voor sterkere samenwerking in de Metropool Amsterdam, die verder bouwt aan de al bestaande stevige netwerken in onze regio. We vragen jou als partner in de Metropool Amsterdam of als Rijks- of EU-partner om mee te doen en samen het verschil te maken. In de tweede helft van 2022 gaan we hierover verder met elkaar in gesprek en maken we praktische afspraken over de gezamenlijke agendasetting en uitvoering. Help je mee de transities in de Metropool Amsterdam te versnellen?

Emiel Reiding
(secretaris-directeur van de Metropoolregio Amsterdam)

Nina Tellegen
(algemeen directeur van de Amsterdam Economic board)

#1

Toekomstbeeld Metropool Amsterdam

De Metropool Amsterdam van morgen is een energieke en veelzijdige regio waar bewoners zich thuis voelen en waar passend onderwijs, werk en passende huisvesting is. Waar het gezond, veilig en prettig wonen, werken en recreëren is. Waarin bewoners goed en duurzaam verbonden zijn, sociaal fysiek en digitaal. De Metropool Amsterdam is een regio die staat voor evenwichtigheid en kansengelijkheid, duurzaamheid en biodiversiteit, flexibiliteit en veerkrachtigheid, ondernemerschap, creativiteit en innovatie.

Inwoners van de Metropool Amsterdam vinden, wie ze ook zijn en waar ze ook wonen, in hun directe omgeving binnen twintig minuten alles wat ze vaak nodig hebben. Scholen, banen en voorzieningen zijn geconcentreerd in aantrekkelijke kernen met sterke sociale verbanden. Tegelijkertijd kunnen ze via snelle fietspaden en goed openbaar vervoer op een betaalbare en duurzame manier in andere delen van de regio komen. Rondom deze kernen is er natuur of een mooi landschap om te recreëren. Mensen wonen in een duurzame woning met voorspelbare energielasten. Ze kunnen wat ze niet meer nodig hebben afdanken, zodat het in de buurt kan worden hergebruikt. De producten die ze gebruiken zijn vaak al eerder gebruikt of gemaakt van hergebruikte materialen. Technologie helpt ze om gezond te leven, bijvoorbeeld via een zorgapp. En ze hebben er vertrouwen in dat er goed met hun gegevens wordt omgegaan. Boeren en ondernemers uit de omgeving zorgen ervoor dat voedsel uit de regio zijn weg naar bewoners vindt. Bewoners hebben werk dat bij hen past en er is hulp als ze zich willen omscholen. Ze hebben zeggenschap en controle over hun leven, bijvoorbeeld als het gaat om gezondheid, rekeningen betalen en meedoen.

Ondernemers in de Metropool Amsterdam runnen hun bedrijf in een goed verbonden regio. Ze hebben een aantrekkelijke lokale afzetmarkt voor duurzame en innovatieve producten en diensten. Inwoners, bezoekers en organisaties in de regio treden graag op als launching customer. Ondernemers staan volop in contact met wetenschappers, studenten en andere bedrijven om met hun kennis en creativiteit nieuwe diensten en oplossingen voor maatschappelijke vraagstukken te ontwikkelen. Ondernemers staan midden in de maatschappij, sturen actief op een positieve impact en zijn daarop aanspreekbaar.
Er is volop kans om het bedrijf te laten groeien in binnen- en buitenland. Bij tegenslag is de organisatie veerkrachtig en wendbaar.

Werkgevers zorgen goed voor hun mensen, die de benodigde kennis en vaardigheden hebben. Werknemers krijgen hulp bij hun ontwikkeling en bij persoonlijke tegenslag. Ze werken in een veilige en welkome werkomgeving die een gezonde leefstijl faciliteert. De arbeidsmarkt is wendbaar en efficiënt doordat werkgevers en opleidingen samenwerken. Een divers werknemersbestand en innovatieve technologie zorgen ervoor dat organisaties goed functioneren.

Zakelijke bezoekers maken net als inwoners en toeristen gebruik van duurzame internationale verbindingen en een breed scala aan lokale faciliteiten en culturele activiteiten. Ze komen makkelijk in contact met de bedrijven en kennisinstellingen uit de Metropool Amsterdam om internationaal kennis uit te wisselen en zaken te doen.

EEN UNIVERSEEL TOEKOMSTBEELD VOOR EEN UNIEKE METROPOOL

Dit toekomstbeeld is niet uniek voor de Metropool Amsterdam. Het is een universeel beeld waar veel stedelijke regio's naar streven. De uitgangssituatie van de Metropool Amsterdam is wel uniek. Wij hebben bijvoorbeeld industrie in het Noordzeekanaalgebied, een internationale luchthaven, en veel innovatie en kennis rondom artificial intelligence en life sciences. En zo is er meer.

Deze bijzondere positie biedt ons uitdagingen én kansen. Op veel plekken in de Metropool Amsterdam ontstaan initiatieven en worden delen van dit gewenste toekomstbeeld al realiteit. Deze goede voorbeelden zien we echter nog niet overal terug. Ook zijn er nog veel mensen voor wie de Metropool Amsterdam van vandaag er anders uit ziet.

#2

Urgentie om nu te investeren

We worden ook in de Metropool Amsterdam geconfronteerd met de effecten van de oorlog in Oekraïne, de sterk oplopende inflatie, de zorgen over nieuwe coronavarianten, het woonprotest, de afhankelijkheid van Russisch gas en andere fossiele brand- en grondstoffen, sluitingen door personeelsgebrek en stakingen van onderbetaalde en ondergewaardeerde werkkrachten. Het gaat over ongewenst gedrag op de werkvloer, de uithuisplaatsingen door de toeslagenaffaire, datalekken en desinformatie: op social media verkondigen mensen dat zonnebrandcrème schadelijker is dan de huid te laten verbranden door de zon.

Ondertussen groeit de Metropool Amsterdam door. Het is een aantrekkelijke en dynamische plek, die wel steeds meer overbelast wordt. De regio is goed voor twintig procent van de Nederlandse economie, telt 2,5 miljoen inwoners en er werken 1,5 miljoen mensen, er zijn 120.000 studenten in hbo en wo en 51.000 studenten volgen hier hun mbo-opleiding. Ook het toerisme veert terug. Met het Rijk zijn afspraken gemaakt om voor 2030 175 duizend woningen te bouwen en 250 duizend extra arbeidsplaatsen te creëren[1].

Met de bevolkingsgroei, ons consumptiepatroon en onze groeiende welvaartswensen, groeit ook de claim op grondstoffen, energie, arbeid en ruimte. Dat is onhoudbaar als we niet ingrijpen en ons gedrag niet veranderen. Het verdienvermogen is ook niet toekomstbestendig. Een groot deel van de economie is nog gebaseerd op fossiele energie, een lineair materialenmodel en te goedkope arbeidskrachten. Bovendien is de balans zoek. De welvaart in de Metropool Amsterdam is ongelijk verdeeld over gebieden en mensen. Mensen hebben ongelijke kansen voor het verbeteren van hun welvaart. En de brede welvaart staat onder druk[2].

WAAROM EEN INVESTERINGS-AGENDA?

- **Inventarisatie**: beter weten waar iedereen mee bezig is.
- **Investeringsfocus**: betere afstemming tussen plannen.
- **Samenwerking**: samen optrekken om betere plannen te maken, waarin ook ruimte is voor sociaal ondernemerschap, ketensamenwerking en andere nieuwe manieren om (maatschappelijke) waarde te creëren.

[1] *Cijfers verzameld uit onderzoek OIS, Economische Verkenningen MRA en het Investeringsconcept MRA*

[2] *Samen sterker in metropoolregio Amsterdam - Rabobank*

#3

De noodzaak van een investeringsagenda

De wereld is continu in beweging en dat heeft een sterk effect op een regio die zo verbonden is als de Metropool Amsterdam. Dit historische uitgangspunt maakt de regio adaptief: wij werken hier aan kansrijke en innovatieve oplossingen. Maar er zijn extra inspanningen nodig om de uitdagingen waar we voor staan het hoofd te bieden. Om een innovatieve economie waarin verdienvermogen en brede welvaart hand in hand gaan dichterbij te brengen moeten we flink investeren in het versnellen van de benodigde transities.

Dit inspiratiedocument geeft richting geven aan die investeringen. Door onze ambities op een rij te zetten en te prioriteren wordt het voor grote en kleine spelers in de Metropool Amsterdam makkelijker samen te werken aan structurele oplossingen. Bedrijven, van corporates tot mkb, maar ook wetenschappers en maatschappelijke organisaties kunnen hun eigen plannen afstemmen op de verwachte grote investeringen die in de regio gedaan worden. Zo versterken we het innovatie-ecosysteem en vergroten we de gezamenlijke impact.

Voor deze investeringsagenda zochten wij naar thema's die urgent zijn, die veel impact hebben, die voortbouwen op de kracht van de Metropool Amsterdam en waarvoor actuele financieringskansen zijn in Den Haag en Brussel.

De investeringsthema's sluiten aan bij de economische profielen van de deelregio's in de Metropool Amsterdam. Natuurlijk zal niet iedere partij evenveel nut ondervinden van ieder investeringsthema. Sommige investeringsthema's lijken zo specifiek of geografisch geconcentreerd dat potentiële opbrengsten vooral relevant zijn voor een selecte groep. Het doel is om hier een goede balans in te vinden. Daarom willen we de per investeringsthema ontwikkelde kennis en toepassingen beschikbaar maken voor de hele Metropool Amsterdam en inzichtelijk maken hoe het lokale mkb hiervan kan profiteren.

De komende maanden hopen we voor elk investeringsthema duidelijke afspraken te maken over investeringsbedragen per partner. Bedrijven en andere investerende partijen kunnen elkaar versterken als ecosysteem en daarmee ook de economie een impuls geven. Zo kunnen mkb'ers, startups en corporates toekomstgericht ondernemen. Ook ROM's InWest en Horizon, de

ontwikkelingsmaatschappij NHN, GO-NH en banken, fondsen en talloze private investeerders zorgen voor investeringsgelden die nu mogelijk meer in samenhang ingezet kunnen worden.

VOLDOENDE MENSEN IS BELANGRIJKE VOORWAARDE

Financiële middelen zijn weliswaar een belangrijke, maar niet de enige voorwaarde voor de uitvoering van transitieversnellende projecten. In de huidige arbeidsmarkt is de beperkte beschikbaarheid van mensen met de juiste vaardigheden op alle niveaus de belemmerende factor.

Een investeringsthema en -propositie is dan ook niet compleet zonder een uitvoeringsplan dat voldoende aandacht geeft aan talent. Een deel van het investeringsgeld moeten we daarom inzetten voor werving, opleiding en innovaties die leiden tot verhoging van arbeidsproductiviteit, zoals nieuwe werkmethoden die een minder groot beroep doen op menskracht.

Omdat deze investeringsagenda vooral inzet op het bevorderen van de brede welvaart is het belangrijk om hierbij aandacht te hebben voor die mensen die nog ondervertegenwoordigd zijn in de arbeidsmarkt. Meer diversiteit geeft bovendien een betere basis voor evenwichtigere oplossingen en toepassingen.

VOORTBOUWEN OP DE KRACHT EN FOCUS VAN DE METROPOOL AMSTERDAM

- De overheden in de Metropoolregio Amsterdam hebben eerder al besloten om vooral samen te werken aan een inventieve regio met een goed opgeleide bevolking, een duurzaam verbonden regio en een regio met een menselijke maat.
- VNO-NCW streeft naar duurzame economische groei en een innovatieve economie, waarbij iedereen profiteert van een toenemende welvaart. De werkgeversorganisatie richt zich daarbij in onze regio op arbeidsmarkt & onderwijs, bereikbaarheid, groen groeien en brede welvaart.
- AI technology for people is een unieke samenwerking tussen de gemeente en de Amsterdamse kennisinstellingen. Het programma is in 2019 van start gegaan en investeert over een periode van 10 jaar 1 miljard euro in kennis en vaardigheden voor ethische, verantwoorde AI technologie.
- Kennisinstellingen uit Amsterdam (VU, UvA, HvA, AUMC) hebben het voortouw genomen om de potentie van de regio op het gebied van innovatie, kennistoepassing en samenwerking optimaal te benutten in de Pan Amsterdamse Valorisatiestrategie.
- Veel maatschappelijke organisaties werken in de Metropool Amsterdam aan een evenwichtige maatschappij, breder verdeelde welvaart, verantwoorde digitalisering, het stoppen van klimaatverandering en goede zorg voor de leefomgeving.
- De Amsterdam Economic Board jaagt samenwerking aan voor een gezonde en duurzame leefomgeving, verantwoorde inzet van data en technologie en waardevol werk voor iedereen.

#4

Investeringsthema's duurzame en digitale transitie

De acht geselecteerde investeringsthema's zijn: gezondheidsbevordering en preventie, waterstof, slimme elektriciteit, circulaire bouw, slimme mobiliteit, veilig data delen, artificial intelligence (AI) en een duurzame digitale infrastructuur. Deze thema's passen binnen de nauw verweven opgaven duurzaamheid en digitalisering, door de Europese Commissie ook wel de twin-transities genoemd. Voor deze investeringsthema's moeten partijen samenwerking intensiveren en proposities opstellen voor het Nationaal Groeifonds en – idealiter samen met het Rijk en/of andere regio's – Europese fondsen.

Hieronder vind je een korte toelichting op elk investeringsthema, een eerste bredere uitwerking staat op: https://amsterdameconomicboard.com/nieuws/transitieversneller.

DUURZAME TRANSITIE: DUURZAME EN GEZONDE LEEFOMGEVING

- **Gezondheidsbevordering en preventie** is een belangrijk investeringsthema in de Metropool Amsterdam. Gezondheid is een belangrijke basis voor een goed leven. Door te focussen op preventie van ziekte gaat de leefkwaliteit omhoog. Hierbij besteden we nadrukkelijk aandacht aan groepen met een achterblijvende welvaart. Digitalisering, smart health, is daarvoor als belangrijke community een aanjager. Dit investeringsthema past bij kennisinstellingen en bedrijven in de sterke life science & health-sector in de Metropool Amsterdam. Verder is het thema relevant voor alle gemeenten vanwege hun taken op het gebied van

gezondheidszorg, gezondheidsbevordering en de gezonde leefomgeving (healthy living).

- **Waterstof** is een van de sleutels tot een toekomstbestendig energiesysteem en een CO2-neutrale toekomst. Ook leidt de inzet van waterstof tot verbetering van de luchtkwaliteit en daarmee tot een gezondere leefomgeving. Het vormt de basis voor de verduurzaming van industrie, lucht- en scheepvaart en zware mobiliteit. En het levert kansen op voor werkgelegenheid, techniek en wetenschap. Dankzij vooraanstaande kennisinstellingen op het gebied van waterstof, technologiehubs, grootschalige industrie, innovatief mkb en een aantrekkelijk innovatie- en startupklimaat kan de Metropoolregio uitgroeien tot dé innovatieregio voor waterstof, duurzame brandstoffen en de industriële energietransitie.

- In grote delen van de Metropool Amsterdam is een tekort aan transportcapaciteit op het elektriciteitsnet. Daardoor kunnen nieuwe activiteiten steeds vaker niet aangesloten worden op het elektriciteitsnet. Ook bestaande activiteiten (industrie, mobiliteit, digitalisering) kunnen niet verduurzamen, waardoor stikstofreductie moeilijker wordt. Om de toekomstige groei van de stroombehoefte te accommoderen, zijn **slimme energiesystemen** nodig, met name rondom energiehandel, pv-panelen, dubbel gebruik van infra en opslag en buffering.

- De woningbouwopgave in de Metropool Amsterdam is actueel en urgent. Omdat we toekomstbestendig, dus CO2-neutraal en circulair moeten bouwen, investeren we in innovaties rondom **biobased en modulair bouwen**. Een voorbeeld hiervan is houtbouw. Met hout is veel flexibeler te bouwen en door de losmaakbaarheid is hout eindeloos opnieuw te gebruiken. Aanpassingen in financieringsstructuren, productieketens en regelgeving sluiten echter

nog niet aan op de voordelen die hout kan bieden. Investeringen en innovaties zijn nodig om een systeemverandering van lineaire naar circulaire bouw in te zetten.

- Door de groei van het aantal toeristen, bedrijven en bewoners neemt de druk op de bestaande infrastructuur in de Metropool Amsterdam toe, terwijl er steeds minder ruimte is om die infrastructuur en het OV-aanbod uit te breiden. Met toepassingen voor **slimme mobiliteit** houden we de regio bereikbaar, duurzaam en economisch sterk, met name in de stedelijke gebieden in de Metropool Amsterdam, de mainports, recreatieve trekpleisters en de (bouw)logistiek. Dit thema is voor overheden belangrijk vanwege hun rol in wegbeheer, verkeersmanagement, concessieverlening en mobiliteitsbeleid.

INVESTEREN IN WATERSTOF

Momenteel werken verschillende regionale coalities, bijvoorbeeld in en om Port of Amsterdam en Schiphol, al actief samen aan de belangrijke randvoorwaarden voor een welvarende waterstofeconomie. Denk bijvoorbeeld aan grootschalige infrastructuur, aanlanding wind op zee en waterstofproductie in het NZKG, en wet- & regelgeving. Daarvoor zijn ook investeringen nodig in productie, import, transport en infrastructuur van waterstof, balancering van het net en groene chemie.

DIGITALE TRANSITIE: DUURZAME EN VERANTWOORDE INZET VAN DATA EN TECHNOLOGIE

- **Veilig data delen** is een voorwaarde voor inzet van nieuwe technologie zoals AI voor maatschappelijke opgaven. Investeren is nodig voor de ontwikkeling van een veilige data-infrastructuur, waardoor meer partijen vertrouwen krijgen om data te delen en zo tot betere oplossingen te komen.

- De Metropool Amsterdam heeft een sterke uitgangspositie in **artificial intelligence**. De kennisinstellingen en de gemeente Amsterdam werken samen in de Amsterdamse coalitie AI technology for people. Met het tevens verbinden van bedrijven op strategisch en projectniveau wordt een Amsterdamse AI hub gevormd die leidend is in Nederland en ook internationaal een grote rol speelt. AI inzetten voor de duurzame transitie en een brede welvaart vraagt om investering in onderzoek, opleiding, talent en toepassing.

- De toenemende digitalisering is belangrijk voor het verdienvermogen en veroorzaakt vooral in de Metropool Amsterdam krapte op het energienet en legt beslag op kostbare ruimte. In de toekomst moet deze **duurzame digitale infrastructuur** geïntegreerd, klimaatneutraal en circulair zijn.

INVESTEREN IN DUURZAME DIGITALE INFRASTRUCTUUR

Investeringen in de verdere ontwikkeling van gedistribueerde datacentra kunnen bijdragen aan een duurzame digitale infrastructuur. Deze datacentra kunnen, in aanvulling op de bestaande digitale infrastructuur, de digitale transitie versnellen en bijdragen aan een betere balans op het stroomnet. Zo kan een datacenter met het formaat van een container dankzij innovatieve koelmethodes warmte van 40 graden leveren. Bijvoorbeeld aan een buurtkas waar groente wordt geteeld. Het datacenter maakt gebruik van de laatste fotonicatoepassingen en kan worden ingebed in een netwerk van edgeservers. Voor de integratie met het lokale slimme energienet en een betere balans op het stroomnet is ook nieuwe software nodig.

#5

Samenhang met regionale en ruimtelijke investeringen

Deze investeringsthema's zijn gebaseerd op het versterken van wat de Metropool Amsterdam al biedt. Ze leggen bovendien een stevige innovatieve basis onder een veelzijdige economie. Soms concentreren de bij de investeringsthema's betrokken partners zich in een bepaald deelgebied. Toch zijn ook dat onderwerpen waar veel spelers in de Metropool Amsterdam van kunnen profiteren en tegelijkertijd hun bijdrage aan de brede welvaart in heel Nederland kunnen leveren.

GROWING GREEN CITIES

Voorbeeld gebiedsgerichte innovatie deelregio Almere

De verschillende delen van de Metropool Amsterdam hebben elk hun eigen karakter, kansen en uitdagingen. Als voorbeeld zoomen we in op Almere om te laten zien hoe deze investeringsagenda de stedelijke ambitie 'Growing Green Cities' versterkt.
Almere groeit hard en heeft als ambitie zich de komende jaren te ontwikkelen tot dé gezonde, groene en leefbare stad van Nederland. Het is dan het expertisecentrum voor biobased en modulaire woningbouw. Omdat er makkelijk data gedeeld kan worden kan het onderhoud aan de oudere delen van de jonge stad efficiënt worden ingepland. Innovatieve partijen komen met oplossingen voor slimme mobiliteit en energieopslag. Het energienet is hierdoor niet langer overbelast, zodat alle partijen in de stad hun duurzame ambities kunnen waarmaken. De inwoners van Almere hebben een gezonde leefstijl en AI-toepassingen helpen om ziekte te voorkomen. Andere steden uit heel Nederland volgen het voorbeeld van Almere als het gaat om de inzet van technologie voor de maatschappelijke transities.

SAMENHANG MET RUIMTELIJKE INVESTERINGEN

De investeringen in het versnellen van transities gaan bij voorkeur gelijk op met de investeringen in ruimtelijke projecten die al gepland staan. Aan deze grote ruimtelijke investeringen werken we samen met het Rijk. Dit wordt gebiedsgericht opgepakt in de zogenaamde NOVEX-gebieden[3] en in de departementale en regionale (investerings)programma's. Het gaat dan om (het versnellen van) woningbouw, het ontsluiten van nieuwe woongebieden en de schaalsprong van het openbaarvervoernetwerk. Ook bijbehorende investeringen in werklocaties, landschap, energie-infra en klimaatbestendigheid komen hierbij aan bod. Investeren in leefbaarheid is belangrijk voor de aantrekkingskracht voor bedrijven, bewoners en bezoekers en dus voor de Metropool Amsterdam en heel Nederland.

In onze regio liggen drie van de zestien NOVEX-gebieden[3]: het MRA Verstedelijkingsgebied, het Amsterdam Noordzeekanaalgebied en Schiphol. Ook het Groene Hart en IJmeerlijn zijn van belang voor de Metropool Amsterdam.

De ruimtelijke investeringsprogramma's sluiten goed aan op zowel de gebiedsgerichte aanpak in onderstaande NOVEX-gebieden als op (sommige van) de in dit document voorgestelde investeringsthema's. Gebiedsgerichte ruimtelijke investeringen én investeringen in slimme, innovatieve en impactvolle oplossingen zijn beide nodig om de welvaart van meer mensen op een bredere manier te bevorderen, binnen de grenzen die de planeet biedt.

[3] *Kamerbrief over nationale regie in de ruimtelijke ordening | Kamerstuk | Rijksoverheid.nl.*

- **MRA Verstedelijkingsgebied**
  Het Rijk en partners in de Metropool Amsterdam werken hier samen op basis van de MRA-verstedelijkingsstrategie. Het uitgangspunt van deze strategie is de polycentrische metropool: de groei van woningen concentreert zich in kernen die elk unieke kwaliteiten hebben en ingebed zijn in een aantrekkelijk landschap met veel ruimte voor water en natuur. Ook de energie-, water- en verkeerssystemen maken we hier toekomstbestendig, bijvoorbeeld met warmtenetten en klimaatadaptatieve maatregelen. Zo ontstaat een metropool van wereldklasse, met een menselijke maat. De hulp van het Rijk bij het realiseren van voldoende duurzame en betaalbare woningen en arbeidsplaatsen, de duurzame energievoorziening van nieuwe woongebieden en de groei van het openbaar vervoernetwerk is onontbeerlijk. Ook is er aandacht voor vervoersarmoede, energiearmoede, versterking en verduurzaming van werklocaties en industrie, en de voor deze groei noodzakelijke stikstofruimte.

- **Amsterdam Noordzeekanaalgebied**
  De opgaven in het Noordzeekanaalgebied (NZKG) zijn divers en complex. Belangrijke thema's hier zijn de energietransitie, circulaire economie, stikstof, vergrote en versnelde woningbouwopgaven en klimaatadaptief waterbeheer. Door de reeds aanwezige energievoorzieningen, de ligging aan zee en de aanwezige industrie is het NZKG hét knooppunt voor duurzame energie in de Metropool Amsterdam. Ook speelt het Noordzeekanaal als een van de hoofdvaarwegen een belangrijke rol in klimaatadaptief waterbeheer. Daarnaast zijn delen van het NZKG aangemerkt als transformatiegebied, waar een mix van bedrijvigheid en woningbouw moet komen. Al deze functies vragen om fysieke, nautische én milieuruimte. Bepaalde functies vullen elkaar aan en kunnen elkaar versterken. Zo bieden de nabijheid van een grootstedelijk gebied en de aanwezigheid van maakindustrie kansen aan de circulaire economie. Andere functies zijn lastiger te verenigen: zo zijn bij woningbouw in het havengebied veiligheid en gezondheid uitdagende thema's. Om al deze opgaven te verenigen zijn integrale keuzes noodzakelijk[4]. Ook hier werken Rijk en regio samen aan.

- **Regio Schiphol**
  Ook de regio Schiphol is aangewezen als NOVEX-gebied. In dit drukbevolkte gebied stapelen bij uitstek veel grote (ruimtelijke) opgaven zich op: ruimte voor de luchthaven, woningbouw, kwaliteit van de leefomgeving en werelderfgoed. Voor dit gebied is een toekomstbestendig perspectief met bijbehorende keuzes en investeringen noodzakelijk.

[4] *https://www.noordzeekanaalgebied.nl/projecten/noordzeekanaalgebied-aangewezen-als-novi-gebied/*

VERANTWOORDING

Dit inspiratiedocument is opgesteld op verzoek van Emiel Reiding, secretaris-directeur Metropoolregio Amsterdam en Nina Tellegen, algemeen directeur Amsterdam Economic Board. Het is tot stand gekomen na gesprekken met en input van de leden van de Amsterdam Economic Board en hun ondersteuners, de Adviesgroep Investeringsagenda, de directeuren en bestuurders in de platforms van de Metropoolregio Amsterdam en sleutelfiguren van kennisinstellingen, bedrijven en overheden rondom de opgenomen investeringsthema's. Daarnaast heeft een brede groep ambtenaren en medewerkers van de Amsterdam Economic Board essentiële input geleverd.

Amsterdam Economic Board

metropool regioamsterdam

Doe mee. Blijf bij:

- Amsterdam Economic Board
- Metropoolregio Amsterdam